Universitätsbibliothek Paderborn

Matthaei Tympii Aureum Specvlvm Principvm, Consiliariorvm Ivdicvm, Consvlvm, Senatorvm, Et Aliorvm Magistratvvm Cvm Ecclesiasticorum tum Politicorum omnium

Tympe, Matthäus

Coloniae Agrippinae, 1617

25 Blasphemis dignas pœnas irrogare.

urn:nbn:de:hbz:466:1-52641

Visual Library

ti parem. Vide Orat. Ant. Maioragij de Biblioth. publica Mediolani inſtituenda, & omni genere librorum inſtruenda.

14. *Cato Minor* tanta doctrinæ cupiditate flagrauit, vt ne in Curia quidem, dum Senatus cogeretur, temperaret ſibi, quo minus Græcos libros lectitaret. *Val. Max. lib.8. c.7.*

5. *Alphonſus Rex* quater decies ſacra Biblia cum Commentarijs perlegit.

SIGNVM XXV.

BLASPHEMIS DIGNAS *pœnas irrogare.*

Blaſphemos punire.

QVia blaſphemiæ peccatum expreſſè contra diuini Numinis reuerẽtiá militat, ideoq; inuiſibili ſæpe manu Dei vindicatur. 1. Rex AEgyptius *Pharao* cũ Deũ vilipenderet, & contemptim e eo loqueretur, maximis calamitatib⁹ affectus ſt, & tandẽ cum exercitu ſuo funditus deletus. 2. *ennacherib* Rex Aſſyriorum potentiſſimo exercitu Iudæá inuadens, Ezechię Regi per ſuos duces enuntiari iuſſit, fruſtra ab ipſo ſpẽ in ope diuina eponi: aliarum gentium Deos non potuiſſe ſuos ultores aduerſus Regis Aſſyriorum potentiam ieri, quare nec Deum Iſraël poſſe. Ob quam blaſphemiá Deus exercitũ Regis vna nocte penè to- ad internecionẽ deleuit, cęſis opera vnius Aneli armatorũ centũ octoginta quinq; millibus. t ipſe Rex poſt tantá cladẽ in ſuá ciuitatẽ Niniuẽ uerſus, dũ ſtudet placare idola, quæ illũ iuua- nó potuerát, à proprijs filijs interficitur. 3. *Na-*

Exod. 5. *Quis eſt Dominus, &c. neſcio Dominum.* 4. *Reg.* 19. 2. *Par.* 32. *Tob.* 1.

Vide locum de pœnis, & Theatrũ Hiſtoricũ.

bucho-

Dan. 3. *buchodonoſor* Rex Chaldęorum, cùm ira incẽ
tres pueros, qui ſtatuam ab ipſo erectam ad
re recuſabant, in ardentem fornacem imm
ret, ſimili modo Deum blaſphemauit, ſuam
tentiam illius potentiæ præferens: *Quis*, in
eſt Deus, qui vos eripiat de manu mea? Agn
tamen paulo poſt, & confeſſus eſt diuinam
tentiam, viſo ſtupendo illo miraculo, quo
medijs ignibus illæſi mãſère. Verùm cùm p
rediret ad ingeniũ, & rurſum ſuperbè ſe effer
ſuã potentiã & gloriã, tanquã nulli ſubiect
obnoxiã iactando, ſubitò à Deo punitus e
iuſmodi voce cælitus ad eum ruente: *Tibi d*
Dan. 4. *Nabuchodonoſor Rex, Regnũ tuum tranſibit a*
ab hominibus eijcient te, & cũ beſtijs & fer
habitatio tua: fœnum quaſi bos comedes, & ſe
tempora mutabuntur ſuper te, donec ſcias qu
minetur Excelſus in regno hominum, & cuic
voluerit det illud. Hac voce completa è ve
ille mente captus eſt, & in furorem verſus
ab humano contubernio expulſus, inter fer
ſyluis commorari cœpit, & ferarum mor
ſeptennium vixit: quo exacto, mens illi reſti
De Agrippa ex cap. 12. Act. vide locum de Adulat. & ipſe potentiam diuinam præclarè conf
eſt. Hoc illi obuenturum Deus mirabili v
ſomnis ante annum præmonſtrârat, Daniel
ſum interpretante.
3. Reg. 20. 4. *Syri* prælio ab Iſraelitis in locis mon
ſuperati, cladem ſuam dijs montium refere
acceptam, quos aiebant Iſraelitis fauere: ita
vallibus cum illis pugnãdum, in quas Deo I
nihil iuris competeret, ibique ſe fore vict
Quam ob cauſſam Deus per Prophetam lo
cutus eſt ad Regem Iſrael: *Quia dixerunt*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Deus montium eſt Dominus, & non eſt Deus valliũ, dabo omnem multitudinem hanc grandem in manu tua, & ſcietis quia ſum ego Dominus. Itaq; directis vtrimque aciebus, Iſraelitæ, etſi exiguo numero, *percuſſerunt de Syris centum millia peditum vna die.* Remanſerant in loco vicino viginti ſeptem millia, qui omnes cùm in ciuitatem confugerent, muri ruina oppreſſi perierunt.

5. Ductor exercitus Demetrij Regis *Nicanor*, cùm Iudæos Sabbato pararet inuadere, monitus, vt in honorem Dei omnia conſpicientis, ſacro die abſtineret, arroganter reſpondit: (2. Machab. 15.) *Eſtne potens aliquis in cælo, qui imperauit agi diem Sabbatorum?* Cui cùm diceretur: *Eſt Dominus viuus ipſe in cælo, potens, qui iuſsit agi diem ſeptimam.* Subiecit: *Et ego potens ſum ſuper terram, qui impero ſumi arma, & negotia Regis impleri.* Quam ob cauſſam commiſſo prælio, etſi maximũ & omni genere armorum inſtructiſſimum haberet exercitum, à paucis cæſus eſt, triginta millibus armatorum amiſſis, eiuſque lingua blaſphema exciſa, & auibus particulatim obiecta, & manus, quam contra Templum extenderat, è regione Templi ſuſpenſa.

6. *Leuit.* 24. iuſſit Dominus filium mulieris Iſraelitidis, qui in iurgio blaſphemauerat, lapidibus obrui, ibidemque lex iſta ſancitur, & bis repetitur: *Qui blaſphemauerit nomen Domini, morte moriatur: lapidibus opprimet eum omnis multitudo populi; ſiue ille ciuis, ſiue peregrinus fuerit. Qui blaſphemauerit nomen Domini, morte moriatur.* Repetitio illa momentum rei, & firmam legiſlatoris voluntatem inſinuat.

7. Cùm Achior potentiam Dei cæli commen- *Iudith* 6.

daret, diceretq́; Iudæos ea tutos fore, ſi Deū
Ibid. 16. colerent, indignatus *Holofernes* reſpondit: Q
niā, propheta ſti, quòd gēs Iſraël defendatur à
ſuo, oſtendā tibi quòd nō eſt Deus, niſi Nabucho
noſor, cùm omnes quaſi vnum hominē percuſſe
&c. quę blaſphemia illi carè ſtetit. Nā & ipſe
nu fœminę abſciſſo capite ibidē perijt, & exe
tus in fugā act⁹, magnā partē à Iudæis cōciſu
2. Mach. 9. 8. *Antiochus* ob ſuperbiam & blaſphemiam
uiſibili & inſanabili plaga à Deo percuſſu
Nam repente dirus viſcerum dolor illum i
ſit: mox curru excuſſus, grauiter ad terram
gitur: inſuper fęda phthiriaſi corpus compu
cens, & intolerabilem fœtorem exhalās, v
à vermibus abſumptum eſt.

In Theatro Vindictæ Diuinæ pluribus oſt
exemplis blaſphemos non rarò etiam in hac
diuinitus puniri. In Renouato Mundo (que
bellū ſcripſi Germanicè) *cap.* 8. docui ex Re
bus Imperij quomodo Imp. Maximilianus, a
Principes & Imperatores iuſſerint hoc cri
puniri, Anno 1495. 1500. 1530. 1548. 1577.

Et cur Magiſtratus blaſphemias permitt
fieri impunè, & nō potius ſeueriſſimas in ea
tueret pœnas, cùm ipſe Deus grauiſſima m
pœna tam ſæpè in eā animaduertat? Cur non
cap. 34. ſeruaret illud S. Iobi: *Ne deſinas ab homine ini*
tatis, qui addidit ſuper peccata ſua blaſphemi
hoc eſt, ne omittas eū punire. Optimè in qui
dā tabernis vinarijs (quas boni & honeſti ca
nes gubernāt) in more eſt, vt ſi quis vel mini
blaſphemiā aut iuramentum protulerit, quo
Dei vel Sanctorū iniuriā aliquatenus vergat,
cò certā pecuniæ mulctā in ciſtula, pro elee

ſy

ſynis pauperibus erogandis, deponat, ni velit à Magiſtratu grauiorem pœnam exſpectare.

Philippus Valeſius decreuit blaſphemum primò catamidiari triũ horarũ ſpatio, data omnibus licentia in oculos eius quaslibet ſordes inijciendi. Si relaberetur findi iubebat labium ſuperius; ſi tertiò, inferius.

Philippus Rex & Imp. huius nominis 2. decernebat blaſphemum mergi in fluuium, aut paludem (etiamſi miles eſſet) citra tamen mortem. *Vincent. in Spec. lib.30.c.2.*

Lud. XI. Rex Franciæ iuſsit fronti blaſphemi notam infamiæ inuri.

S. Ludouicus eorum linguas cauterio inurebat. Petrus Primandaias ait, *in Acad. Gal.* ipſum eorũ frótem cauterio inuſſiſſe, & morte affeciſſe, ſi ſapere nollent; nonnullis conquerentibus reſpondit, ſe paratum eſſe id in ſe pati, ſi vel hoc modo poſſet regno omnes blaſphemias proſcribere.

Paſquilli in Reges, nobiles, &c. vindicantur; quanto æquius blaſphemiæ in Deum?

SIGNVM XXVI.

CALVMNIAS, CONVITIA, ET MAledicentiam aliorum patienter ferre.

Calumnias patienter ferre.

1. AGeſilaus quoties audiebat aliquos ab alijs laudari aut vituperari, exiſtimabat non minus eſſe diſcendos eorum mores, qui loquebãtur; quàm eorum, de quibus loquebantur. Senſit auidè obtrectantes alienæ laudi, magis prodere morbum ſuum, quàm detegere mores alienos; & qui ob res parum honeſtas laudant quempiã, aut ob laudabiles vituperãt, indicare ſtultitiam ſuã, peruerſumque iudicium. *Plut.*

Vide de Clementia.